

Merkezi Karşı Taraf Hizmeti Verilen Piyasalarda Kredi ve Likidite Riski Stres Testleri

Ekim – Aralık 2025 Dönemi

www.takasbank.com.tr

Halka Açık (Tasnif Dışı)
Gizlilik Seviyesi: Halka Açık (Tasnif Dışı)

İçerik

- Giriş
- Takasbank MKT Kredi Riski Stres Testi Uygulamaları
- Stres Testleri'ne İlişkin Mevzuat ve Prensipler
- Takasbank Stres Testi Modeli
- Kredi Riski Stres Testi Sonuçları
- Takasbank MKT Likidite Riski Stres Testi Uygulamaları
- Likidite Riski Stres Testi Sonuçları

Giriş

- Stres Testi, bir portföyün, finansal kuruluşun ya da finansal sistemin şoklar ve olağan dışı piyasa koşulları altında kırılganlığının değerlendirilmesi amacıyla kullanılan teknikler bütünü olarak tanımlanmaktadır.
- Stres testleri, piyasada oluşan fiyatların değişimini, verim eğrisindeki kaymalar ile bu eğrinin eğim ve şeklinde ortaya çıkabilecek ani değişiklikleri, riskin ölçümünde kullanılan varsayımların geçerliliğini yitirdiği koşulları, geçmiş dönemde yaşanan aşırı hareketleri, geçmiş ve gelecekte oluşması muhtemel görülen kriz etkilerini yansıtır ve yapılacak analizler tüm finansal araçlar ve portföyleri içerir.

- Merkezi Karşı Taraf (MKT) hizmetinde stres testleri, teminat, garanti fonu katkı payları ve diğer finansal kaynaklar toplamından oluşan kaynak tutarının, uç piyasa koşullarındaki yeterliliğini sınamak için kullanılmaktadır.
- Bu çerçevede Takasbank yeterlilik kriteri olarak, istatistiksel tarihi baz senaryo altında, üyelerce peşinen yatırılmış bulunan işlem teminatı ve garanti fonu katkı payları ile Takasbank tarafından tahsis edilen sermaye tutarının ilgili piyasada en büyük riske sahip 2 üyenin yanı sıra bunların iştirakleri ve/veya ana kuruluşları ile birlikte temerrüdü sonucu ortaya çıkacak fon ihtiyacını karşılayacak düzeyde olması ilkesini benimsemiştir.
- Tarihsel baz senaryo, uç piyasa koşullarının betimlenmesinde, başlangıç teminatı hesaplamasına konu güven düzeyinden daha yüksek bir güven seviyesi altında oluşabilecek piyasa hareketlerini temsil eden istatistiksel zaman serisine dayalı senaryoları ifade etmektedir.

Stres Testleri'ne İlişkin Mevzuat ve Prensipler

- Takasbank'ın Merkezi Karşı Taraf (MKT) mevzuatı ve iş modeli CPMI-IOSCO'nun (Committee on Payment and Market Infrastructures/Ödeme ve Piyasa Altyapıları Komitesi-International Organization of Securities Commission/Uluslararası Sermaye Piyasası Otoriteleri Birliği) temel prensipleri ve Avrupa Birliği'nin (EU) 648/2012 sayılı EMIR (European Market Infrastructures Regulation/Avrupa Piyasa Altyapıları Düzenlemesi) dokümanı ile EMIR'e ilişkin (EU) 152/2013 ve (EU) 153/2013 sayılı teknik standartlar (RTS) gözetilerek oluşturulmuştur.
- Bu doğrultuda, (EU) 153/2013 düzenlemesinin 29 uncu maddesi, Merkezi Karşı Taraf kuruluşunu olası bir temerrüt halinde kullanmak üzere temerrüt yönetim kaynaklarını oluşturması ve bu kaynakların yeterliliklerinin sınaması hususunda, kendisini en fazla riske maruz bırakabilecek aşırı ancak makul piyasa koşullarını (extreme but plausible market conditions) tanımlamak üzere bir iç politika çerçevesi oluşturmasını zorunlu tutmaktadır.

Takasbank Stres Testi Modeli

- Kredi Riski stres testlerinde üyelerin uç piyasa koşulları altında maruz kalabilecekleri risk tutarları temel alınmaktadır.
- Teorik olarak, uç piyasa koşullarının betimlenmesinde, başlangıç teminatı hesaplamasına konu güven düzeyinden daha yüksek bir güven seviyesi altında oluşabilecek piyasa hareketlerini temsil eden istatistiksel zaman serisine dayalı tarihsel senaryolar ile geçmişte tecrübe edilmiş krizlerin baz alındığı tarihsel olay senaryoları kullanılmaktadır.

Kredi Riski Stres Testi Sonuçları

➤ Baz Senaryo Stres Testi Sonuçları

Ekim - Aralık 2025 TEMERRÜT YÖNETİM KAYNAKLARI	Piyasalar					
	VİOP	PAY	BAP	SWAP	OTC	ÖPP
Temerrüt Eden Üyelerin Başlangıç Teminatı	20,789,983,148	1,511,696,602	9,409,957,565	9,073,290,532	559,229,850	1,208,216,035
Temerrüt Eden Üyelerin Garanti Fonu Katkı Payı	1,273,667,141	85,650,807	709,439,537	132,332,354	4,098,198	13,281,492
Taka sbank Tara fından Ka rşılanmış Riskler için Tahsis Edilen Sermaye	470,802,400	14,718,200	587,017,100	97,711,200	2,419,800	1,205,400
Diğer Üyelerin Garanti Fonu Katkı Payları	2,891,032,749	426,198,965	1,010,304,881	297,922,688	15,046,970	29,934,508
Taka sbank'ın Kala n Sermayesinden Yapılan Taahhüt	809,697,200	25,312,700	1,009,566,000	168,046,200	4,161,700	2,073,000
Fonlanmış Kaynaklar (I)	26,235,182,637	2,063,577,273	12,726,285,083	9,769,302,975	584,956,518	1,254,710,435
Diğer Üyelerden Talep Edilecek Garanti Fonu Katkı Payları	2,891,032,749	426,198,965	1,010,304,881	297,922,688	15,046,970	29,934,508
Fonlanmamış Kaynaklar (II)	2,891,032,749	426,198,965	1,010,304,881	297,922,688	15,046,970	29,934,508
Toplam Kaynaklar (I+II)	29,126,215,386	2,489,776,238	13,736,589,964	10,065,910,687	600,003,488	1,284,644,943
Ortalama Kaynak İhtiyacı	25,936,104,406	1,836,373,723	9,879,416,760	9,436,249,235	568,044,736	1,229,403,464

Takasbank – MKT Likidite Riski Stres Testi Uygulamaları

- Kredi riskine ilişkin stres testleri finansal kuruluşların temerrüdü sonrası ortaya çıkan zararın temerrüt yönetim kaynakları ile karşılanıp karşılanamadığına odaklanırken likidite riski stres testleri temerrüt yönetim kaynaklarının yalnızca likit kabul edilen bölümünün yeterliliğine odaklanmaktadır.
- Takasbank tarafından kullanılan yeterlilik kriteri, temel senaryo altında, Üyeler tarafından yatırılmış işlem teminatı ve garanti fonu katkı paylarından nitelikli olarak kabul edilen kısmı ile Bankamızca tahsis ve taahhüt edilen ve likidite gerekliliğini karşılayan sermaye tutarının ilgili piyasada en fazla riske sahip üyelerin (Cover 2) temerrüdü sonucu ortaya çıkacak fon ihtiyacını karşılayacak düzeyde olmasıdır

Likidite Riski Stres Testi Sonuçları

➤ Temel Senaryo Stres Testi Sonuçları

Ekim - Aralık 2025	Piyasalar					
Piyasalar- BAZ (3 Aylık Ortalama)	VIOP	PAY	BAP	SWAP	OTC	ÖPP
En Fazla Riskte Sahip 2 Üye ve İştiraklerinin Stres Koşulları Altında Kaynak İhtiyacı	25,936,104,406	1,836,373,723	9,879,416,760	9,436,249,235	568,044,736	1,229,403,464
En Fazla Riskte Sahip 2 Üye ve İştiraklerinin Nakit ve Nitelikli Teminatları	39,880,167,225	1,274,561,054	25,978,532,000	11,787,791,242	877,209,662	1,217,804,985
Piyasada Kullanılabilir Nakit ve Nitelikli GF Büyüklüğü	4,931,739,329	592,571,423	7,031,870,485	1,729,711,170	107,625,673	129,416,725
Likit Varlıklarda Değerlendirilen Tahsis Edilen Sermaye Toplamı	470,802,400	14,718,200	587,017,100	97,711,200	2,419,800	1,205,400
Likit Varlıklarda Değerlendirilen Taahhüt Edilen Sermaye Toplamı	809,697,200	25,312,700	1,009,566,000	168,046,200	4,161,700	2,073,000
Toplam Nitelikli Likit Kaynaklar	46,092,406,153	1,907,163,377	34,606,985,585	13,783,259,812	991,416,835	1,350,500,110
(Nitelikli Likit kaynaklar/Risk)	178%	104%	350%	146%	175%	110%